

## Obecné informace k výletům

Na následujících stránkách se nachází soupis výletů, které se snaží představit Jizerské hory v nejlepší světlo. Trasy jsou vedeny jak po známých místech, tak i v oblastech, které nejsou sice tak proslavené, ale nabízejí o to zajímavější seznámení s horským ekosystémem, který jinde nenajdete. Všechny trasy je možné absolvovat jak v našem doprovodu, tak i samostatně po nastudování trasy a sepsaných propozic. V případě našeho doprovodu je možnost operativně měnit samotnou trasu výletu nebo i kombinovat různé výlety dohromady dle přání účastníků. Vše bylo plánováno tak, aby si z nabídky vybral každý – tj. od milovníků krátkých procházek až po nadšence celodenních túr. Proto je u každého výletu obtížnost, která udává míru náročnosti s ohledem na možnost občerstvení během cesty, délku a převýšení trasy, ale také kvalitu využívaných cest. S vodou v horách většinou není problém, voda je pitná v každém vodním toku v horách, včetně rašelinišť.

V případě našeho doprovodu bude celá výlet doplněna o průběžný výklad výtahu stručných informací o konkrétních místech. Pokud by se u nějakého účastníka objevili v průběhu zdravotní potíže, vše se bude na místě řešit, vždy u sebe nosíme lékárnu, případně bude přivolána Horská služba, jejíž pomoc je pro občany ČR zdarma (pro zahraniční turisty je bohužel zpoplatněna). Průvodcovské služby můžeme nabídnout i v anglickém, případně německém a ruském jazyce.

# 1. Okolo sklářské osady Jizerka



Vzdálenost: 10km	Doba trvání: 4 hodiny	Obtížnost: nízká
------------------	-----------------------	------------------

Trasa: Parkoviště Pod Bukovcem – Jizerka/Muzeum Jizerských hor – Jeřábkovna – most přes řeku Jizerku – rašeliniště Jizerky – chata Pešákovna – Jizerka – Karlovský most – Bukovec – parkoviště Pod Bukovcem

Výlet je nenáročný, umožňuje kdykoliv se vrátit například v případě špatného počasí. Doporučujeme tento výlet udělat na jaře v období na konci dubna, kdy všude na Jizerce kvetou narcisy.

Trasa začíná na placeném parkovišti Pod Bukovcem, sem je možné se dopravit vlastním autem nebo autobusem. Parkoviště se nachází na kraji chatové osady Jizerka, která dříve byla centrem sklářské výroby zde v horách. Uprostřed Jizerky se kromě velkého množství restauračních zařízení nachází také Muzeum Jizerských hor, jeho navštívíme zájemcům o historii a řemeslnou výrobu v horách. Odtud se pak vydáme ještě kousek po silnici, ze které odbočíme na pěšinku, která nás provede podél meandrů řeky Jizerky až k mostu na Jizerské silnici, odkud je to jen pár set metrů do klečovitě ležící uprostřed známé NPR Rašeliniště Jizerky.

Pak se vrátíme po Jizerské silnici na Jizerku. První chata, na kterou narazíme je chata Pešákovna, kde se můžeme dobrým obědem a pivem posilnit na druhou část cesty. Po občerstvení se vydáme po panelové cestě (po chvíli začíná i značená turistická trasa) směrem ke státní hranici tvořenou řekou Jizerou. Cestou se nám naskytnou výhledy na známý čedičový vrch Bukovec. Po chvíli narazíme na Karlovský most, po kterém můžeme přejít na polskou stranu hor. Zde si můžeme užít i chvilku odpočinku a v případě vysokých letních teplot se vykoupat. Odsud se začneme vracet vysokým smrkovým lesem po zelené turistické trase zpět na parkoviště, odkud jsme vyrazili. Pokud by někomu ještě stačili síly, může si výlet zakončit výstupem na vrchol Bukovce, odkud se mu otevře pohled na celou osadu Jizerku.

## 2. Po stopách vulkánů a rašelinišť



Vzdálenost: 17km	Doba trvání: 7 hodiny	Obtížnost: střední
------------------	-----------------------	--------------------

Trasa: Parkoviště Pod Bukovcem – Jizerka – Lasičí cesta – Jelení stráž – Pytlácké kameny – Černá jezírka – Zelený kámen – Rybí loučky – Petrovka – Hojerův Dům – Panelová cesta – Karlovský most – parkoviště Pod Bukovcem

Pro absolvování výletu je zapotřebí mít kvalitní obuv a svačinu, neboť po celou trasu není možné se na žádném místě občerstvit. Doprava je vhodná vlastním autem na parkoviště Pod Bukovcem na kraji osady Jizerky.

Jak již název napovídá, trasa prochází jednou z nejatraktivnějších částí Jizerských hor, která je proslulá díky známým maloplošným chráněným územím, kterými jsou Malá a Velká Jizerská louka, Černá jezírka a Rybí loučky. Pojmenování trasy je spojené s vulkanickou činností, která tuto oblast formovala. Jednak se nám naskytnou nádherné pohledy na horu Bukovec, která vznikla sopečnou činností a je tvořena tmavou horninou známou pod názvem čedič. Dalším zajímavým úkazem je Pytlácká jáma, ve které se nachází zanesený sopečný kráter, který zapříčinil přítomnost drahých kamenů v okolí Jizerky.

Doprava vlastním autem je nejsnazší, to je možné nechat na parkovišti Pod Bukovcem, kde je začátek i konec trasy. Po průchodu skrze osadu Jizerku se vydáme stoupáním po Lasičí cestě na hlavní hřeben, který nás dovede přes vrchol Jelení stráž až na Pytlácké kameny. Odtud si můžeme vychutnat výhledy doslova na každou stranu Jizerek a prohlédnout si tak jejich celou rozlohu. Dále budeme pokračovat po Hřebenovce až na povalový chodníček, kterým projdeme známé rašeliniště PR Černá jezírka. Odtud se dostaneme na asfaltovou cestu, která nás provede odlehlou částí hor až do Pytlácké jámy, kde se nachází jedna výše zmiňovaný sopečný kráter a také další rašeliniště, PR Rybí loučky. Pokračovat budeme po lesní cestě k Hojerovu Domu, který slouží jako důkaz, že i v odlehlých částech hor dříve žili lidé. Panelová cesta nás vezme nad řekou Jizerou podél státní hranice až ke hraničnímu přechodu – Karlovskému mostu. Odtud vede krátké stoupání zpět k autům.

### 3. Jak se žilo v horách



Vzdálenost: 17km	Doba trvání: 7 hodiny	Obtížnost: střední
------------------	-----------------------	--------------------

Trasa: Josefův Důl – Pekelné skály – vodopád Jedlové – Mořská cesta – U Knejpý – PR – Na Čihadle – občerstvená na Knejpě – Kyselá voda – Uhlířský vrch – Mariánskohorské boudy – Protržená přehrada – Josefův důl

Trasa začíná i končí v Josefově Dole přímo u železniční stanice, tudíž k dopravě lze využít vlakové spojení, ale není problém zde nechat i auto. Během tohoto výletu se dostaneme na místa, která nás seznámí s významnými historickými událostmi a také s tím, jak lidé žili v horách a co bylo jejich obživou. Výlet je veden po zpevněných cestách a v průběhu je možnost využít občerstvení Na Knejpě a u Protržené přehrady.

Od železniční stanice Josefův důl dojdeme po žluté turistické značce na začátek naučné stezky Jedlový důl, kde se nachází přírodní rezervace. Na konci chráněné oblasti se nachází známý vodopád Jedlové. Konec stezky ústí na Mořské cestě, ta vede až na rozcestí U Knejpý. Cestou míjí Tischerův a Pařížkův kříž a Gauckův pomník. Po vystoupení na Štolpišskou silnici zbývá pár set metrů do rašeliště, kde je vybudovaná vyvýšená pozorovatelná, která nabízí dokonalý rozhled nejen po celé přírodní rezervaci, ale také na vrchol hory Jizery. Mimo jiné se zde nachází i největší jizerskohorské rašelištní jezírko, které má tvar srdce.

Po občerstvení na Knejpě začneme sestupovat po cestě s názvem Kyselá voda. Pro zájemce je zde možnost trasy odklonit přes Uhlířský vrch a náhorní plošinu Milíře. Obě varianty se pak sejdou na Mariánskohorských boudách. Odtud si uděláme menší odbočku k Protržené přehradě na Bílé Desné, kde je možnost u samoobslužného výčepu zabudovaného ve skále vychutnat si dobře vychlazené pivo z jednoho z lokálních pivovarů. Následuje už jen návrat k autu v podobě mírného klesání vysokým smrkovým porostem.

## 4. Přehrada na Černé Nise



Vzdálenost: 10 km	Doba trvání: 4 hodiny	Obtížnost: nízká
-------------------	-----------------------	------------------

Trasa: Bedřichov, centrální parkoviště u stadionu – Vládní cesta – vodní nádrž Bedřichov – Poutní stezka – Uhlířská cesta – Nová Louka – U Nové louky – žlutá turistická značka vedoucí zpět do Bedřichova ke stadionu

K dopravě lze využít autobusovou dopravu nebo vlastní auto, které lze nechat na centrálním parkovišti. Trasa je vedena po zpevněných cestách, na trase je možné občerstvení na Šámalově chatě na Nové Louce.

Od parkoviště se vydáme po silnici směrem do sedla Maliník (v případě dopravy veřejnou dopravou ze směru od Liberce je možné vystoupit už v sedle Maliník. Pod sedlem začíná tzv. Vládní cesta, která nás dovede až k hrázi Bedřichovské přehrady. Po dřevěném chodníku dojdeme podél přehrady na Uhlířskou cestu, která nás dovede na Novou Louku. Zde se nachází Šámalova chata. Zpět do Bedřichova se dostaneme po žluté turistické trase, ta končí nedaleko parkoviště u památníku Expedice Peru 1970, odkud každoročně startuje slavný běžkařský závod Jizerská 50.

## 5. Po severních vyhlídkách



Vzdálenost: 23/14 km	Doba trvání: 8 hodiny	Obtížnost: vysoká/střední
----------------------	-----------------------	---------------------------

Trasa: Smědava – Paulova paseka – Pavlova cesta – PP Vlčí louka – pramen Bílého potoka – Polední kameny – Frýdlantské cimbuří – Pod Frýdlantským cimbuřím – Kozí stezka – Nad Černým potokem – Na Ždárku – Bílá Smrt – Holubník – Ptačí kupy – Pod Ptačími kupami – vyhlídka Krásná Máří – U Tetřeví boudy – Čihadla – Na Knejpě – Jizera – Smědava

Vrcholy v severozápadní části Jizerských hor nabízejí nádherné pohledy nejen na celou náhorní plošinu hor, ale také na vesnice v podhůří. Nachází se ovšem v odlehlejších částech hor, proto jejich zdolání vyžaduje překonání delších vzdáleností. Na tento výlet je proto dobré mít kvalitní obuv. V případě vynechání okruhu přes Holubník a Ptačí kupy je možné absolvovat zkrácenou variantu o délce 14 km. Obě trasy jsou vhodné pro ty, kteří vyhledávají dobývání vrcholů a dech beroucí výhledy. Opět začátek i konec trasy je v jednom místě, a to sice na Smědavě, kam je možné dojet autobusem z Hejnic nebo vlastním autem.

Ze Smědavy stoupáním proti proudu Bílé Smědě dojdeme na rozcestí Paulova paseka. Cestu si zkrátíme po žluté turistické na okružní cestu kolem Smědavské hory, která nese název Pavlova cesta. Žlutá turistická značka nás dále vezme do míst rašeliniště PP Vlčí louka, která je přirozeným biotopem dnes velmi ohroženého tetřívka obecného, jehož populace čítá pouze několik desítek kusů. Po zastávce u pramene Bílého potoka trasa vede přes známé skalní vyhlídky nad severní stěnou jizerskohorského masivu, a to sice přes Polední kameny a Frýdlantské cimbuří. Po výhledech sestoupíme k Bílému potoku, kde si otužilci mohou osvěžit u Poledního vodopádu. Kozí stezka nás pak dovede na Štolpišskou cestu.

V případě delší varianty výletu budeme pokračovat po Kristiánovském chodníku na hřeben Holubníku, po kterém přejdeme přes vrcholy Holubníku a Ptačí kupy na Oldřichovskou silnici. Na vrcholech se nám naskytnou výhledy doslova na celé Jizerské hory. Cestou zpátky ještě odbočíme na vyhlídku Krásná Máří, odkud si prohlédneme Zahradní stěnu na úbočí Ořešníku, která je významnou horolezeckou oblastí.

Po napojení u rozcestí Nad Černým potokem pokračují obě varianty výletu opět souběžně přes známé rašeliniště Na Čihadle na Knejpu. Odtud začíná návrat na Směda s kratší odboučkou na druhý nejvyšší vrchol v Jizerkách – vrchol Jizery. Jedná se o další senzační vyhlídkové místo uprostřed přírodní rezervace Prales Jizera.

## 6. Viničná v zeleném tichu



Vzdálenost: 12 km	Doba trvání: 4 hodiny	Obtížnost: nízká
-------------------	-----------------------	------------------

Trasa: Oldřichov v Hájích, žel. st. – Oldřichovské sedlo – Viničná cesta – Ferdinandov – (Poustevníkův kámen) – Bazilika Navštívení Panny Marie v Hejnicích – Hejnice, žel. st.

Tato notoricky známá procházka po Viničné stezce nás zavede do srdce národní přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny. Ochrana této oblasti není bezdůvodná, neboť se jedná o nejrozsáhlejší souvislý komplex bukového porost v České republice. Na trase je možnost navštívit hospodu U Kozy v Oldřichovském sedle nebo hospodu U Tetřeva na Ferdinandově. Výlet je možné absolvovat v obou směrech, tzn. také z Hejnic do Oldřichova v Hájích. Obě varianty jsou ideální volbou v horkých letních dnech, neboť celá Viničná cesta je ve stínu vzrostlého bukového porostu.

Od železniční stanice se vydáme pár set metrů po silnici k lesu, kde začíná turistický chodník. Ještě nás čeká mírné stoupání do Oldřichovského sedla, kde začíná ona populární Viničná cesta s celkovou délkou 8 kilometrů, která se vine po vrstevnici v severním úbočí skrze NPR Jizerskohorské bučiny. Cesta na několika místech křížuje nejen horské potoky, ze kterých je možné doplnit zásoby vody, ale také linii lehkého bojového opevnění, kde jsou vybudovány tzv. řopíky.

Viničná pak ústí na Ferdinandově, odkud sejdeme do Hejnic. Po cestě se nám naskytnou pohledy na nejvyšší horu Jizerských hor – Smrk. Trasu je možné si zpestřit odbočkou v podobě prudšího výstupu k vyhlídce Poustevníkův kámen, která nabízí úchvatný výhled na celé Hejnice s panoramatem horských hřebenů v pozadí. Závěrečný sestup do Hejnic nás přivede přímo k Bazilice Navštívení Panny Marie. Odtud je to již kousek na nádraží, vlakem se svezeme zpět do Jablonce nad Nisou.

## 7. Žulovým mořem na Smrk



Vzdálenost: 15 km	Doba trvání: 6 hodin	Obtížnost: vysoká
-------------------	----------------------	-------------------

Trasa: Bílý Potok pod Smrkem, žel. st. – Hubertka – Kočičí kameny – Velká rybí voda – Tišina – Nebeský žebřík – Smrk – Pramen mládí – Pechova smrt – Streitův obrázek – pramen Novoměstské kyselky – U Spálené hospody – Nové Město pod Smrkem, žel. st.

Výlet s jasným cílem, a to sice nejvyšší horou Jizerských hor Smrkem (1124 m n. m.) je vhodnou volbou pro ty, která nemají problém s prudším stoupáním a klesáním po ne příliš dobře upravených cestách. Trasa nevytváří okruh, proto je k dopravě lepší využít vlakového spojení, lze ji také absolvovat v opačném směru. Možnost občerstvení v hlavní turistické sezóně je u chaty Hubertka.

Z Bílého Potoka pod Smrkem trasa povede k turistické chatě Hubertka, která se nachází dvě stě metrů od žulového masivu Kočičí kameny. Na vrcholu, který je přístupný buď po kamenných schodech nebo pro nadšence po krátké ferratě, se nachází vyhlídka s pohledem na severní svah Smědavské hory. Pokračovat budeme po Sáňkařské cestě, která sloužila ke svozu dřeva, přes Velkou rybí vodu na Tišinu. Ta je vyhlášenou horolezeckou oblastí. V poslední zatáčce před rozcestím Tišina se nachází další vyhlídkové místo, které sice již v posledních letech zarostlo vegetací NPR Jizerskohorské bučiny, ale rozhodně toho skalní bludiště stojí za návštěvu.

Z Tišiny pak pokračujeme po Francouzské cestě až k rozcestí pod Nebeským žebříkem. V babím létě je cesta lemována doslova tisícem růžově a bíle kvetoucími náprstníky a modrými hořci. Nebeský žebřík nemá svůj název pro nic za nic, strmý výstup je však odměněn úchvatnými výhledy na všechny světové strany, které nám zajistí rozhledna na vrcholu Smrku. V případě dobré viditelnosti můžeme vidět Lužické hory, Ještědský hřeben i Krkonoše zároveň. Ti s bystřejším okem mohou také zahlédnout lanovku na Sněžce.

Ze Smrku se vydáme žulovým kamenným mořem do severního úbočí, kde nás čeká přestávka u Prameně mládí. Sestup bud pokračovat přes vyhlídku Pechova smrt a Streitův obrázek k Novoměstské kyselce, kde vytéká pramen železitého minerálního vodního zdroje s léčivými účinky. Občerstvení U Spálené hospody nám zkrátí chvíli při čekání na vlak.



## Odkazy:

1. [Okolo sklářské osady Jizerka](#)
2. [Po stopách vulkánů a rašelinišť](#)
3. [Jak se žilo v horách](#)
4. [Přehrada na Černé Nise](#)
5. [Po severních vyhlídkách](#)
6. [Viničná v zeleném tichu](#)
7. [Žulovým mořem na Smrk](#)